

**66.naučno-stručni skup
KONGRES PSIHOLOGA 2018**

***Futurizam u psihologiji –
psihologija u zoni budućeg razvoja***

Zlatibor, 30.5–2. 6. 2018.

KNJIGA REZIMEA

66. NAUČNO-STRUČNI SKUP – KONGRES PSIHOLOGA
SRBIJE KNJIGA REZIMEA

**FUTURIZAM U PSIHOLOGIJI – PSIHOLOGIJA U ZONI BUDUĆEG
RAZVOJA**

PROGRAMSKI ODBOR

Kopredsednici:

prof. dr Jelena Vranješević
doc. dr Boris Popov

Članovi:

prof. dr Vesna Gavrilov Jerković
prof. dr Dušica Filipović Đurđević
prof. dr Darko Hinić
doc. dr Gordana Đigić
doc. dr Dejan Pajić
prof. dr Tamara Džamonja Ignjatović
doc. dr Mirjana Beara

Sekretari:

msr Ljiljana Plazinić
msr Nikola Stevanović,

ORGANIZACIONI ODBOR

Predsednik:

Duško Babić

Članovi:

Jelena Mitrašinović Brašanac
Ljubinka Vojinović
Dejana Kićanović
Centar za primenjenu psihologiju

Izdavač publikacije i organizator skupa: Društvo psihologa
Srbije, Đušina 7/3, 11000 Beograd;

Tel: 011/3232-961, 3035131 i tel-faks: 011/3239-685

E-mail: dpscpp@sezampro.rs; WEB: www.dps.org.rs

Štampa: Centar za primenjenu psihologiju

Tehničko uređenje: Mario Lampić

Tiraž: 300 primeraka

ISBN 978-86-89377-33-0

Beograd, 2018.

SREDA, 30.05.2018.

16:00 – 17:00	SVEČANO OTVARANJE I DODELA NAGRADA
17:00 – 18:00	KOKTEL
18:00 – 19:15	PLENARNO PREDAVANJE Ivana Milojević - Budućnosti psihologije i psihologija za (bolju) budućnost: interdisciplinarni dijalog
19:30 – 20:30	VEČERA
20:30 – 21:30	MOJ POGLED NA PSIHOLOGIJU (gost: Ružica Rosandić)

ČETVRTAK 31.5.2018.

9:00 – 10:15	PLENARNO PREDAVANJE Marina Ajduković: Kako psihologija može doprinijeti izlasku djece i mladih iz „začaranog“ kruga siromaštva?				
10:15 – 10:30	PAUZA				
	SALA 1	SALA 2	SALA 3	SALA 4	SALA 5
10:30 – 12:00	SIMPOZIJUM Doprinos psihologije u oblasti socijalne zaštite (voditelj: Tamara Džamonja Ignjatović)	USMENA SAOPŠTENJA Psihologija obrazovanja, 1. deo	OKRUGLI STO Pravna psihologija: mogućnosti i ograničenja ulaska u zonu budućeg razvoja (voditelj: Sanja Radetić Lovrić)	USMENA SAOPŠTENJA Mentalno zdravlje, 1. deo	USMENA SAOPŠTENJA Socijalna i ekološka psihologija
12:00 – 12:15	PAUZA				
12:15 – 13:45	SIMPOZIJUM Uključivanje dece migranata u obrazovni sistem: izazovi i mogućnosti (voditelj: Tanja Ranković)	SIMPOZIJUM Put ili putevi kojima se ređe ide: koliko se, ko i kako menja u psihoterapiji (voditelj: Vesna Gavrilov Jerković)	OKRUGLI STO Kvantni pristupi i psihologija (voditelj: Bojana Škorc)	USMENA SAOPŠTENJA Psihologija rada, 1. deo	USMENA SAOPŠTENJA Razvojna psihologija
14:00 – 15:30	RUČAK				
15:30 – 17:00	OKRUGLI STO Budućnost razvoja oblasti primenjene psihologije - “Gostovanje u tuđoj kući” (voditelji: Tamara Džamonja Ignjatović i Vesna Gavrilov Jerković)	OKRUGLI STO Međunarodna komparativna analiza kvaliteta obrazovanja u regionu: šta nam je zajedničko, a šta možemo da naučimo jedni od drugih? (voditelj: Dragica Pavlović Babić)	USMENA SAOPŠTENJA Psihologija obrazovanja, 2. deo	USMENA SAOPŠTENJA Mentalno zdravlje, 2. deo	USMENA SAOPŠTENJA Opšta psihologija i ličnosti
17:00 – 17:45	PROMOCIJA KNJIGA				

17:45 – 18:00	PAUZA				
18:00 – 19:15	PLENARNO PREDAVANJE Veljko Jovanović: Budućnost psihologije između molekula i socio-kulturnog konteksta				
19:30 – 20:30	VEČERA				
20:30 – 21:30	PROMOCIJA TESTOVA				
PETAK 1.6.2018.					
9:00 – 10:15	PLENARNO PREDAVANJE Nataša Jokić Begić: Negdje ispod duge: psihologija transpolnosti				
10:15 – 10:30	PAUZA				
	SALA 1	SALA 2	SALA 3	SALA 4	SALA 5
10:30 – 12:00	OKRUGLI STO Školski psiholog u zoni budućeg razvoja - novi ZOSOV, novi poslovi (voditelj: Marina Pavlović)	SIMPOZIJUM Sajber psihologija - nove karakteristike upotrebe Interneta (voditelj: Darko Hinić)	SASTANAK SEKCIJE Sekcija psihologa u socijalnoj zaštiti	RADIONICA Terapija posvećenosti i prihvatanja (ACT) - Razumevanje i primena osnovnih koncepata (voditelji: Dragan Žuljević i Nikolija Rakočević)	RADIONICA Psiholog u preduzetništvu - od naučene bespomoćnosti do konkurentnog biznisa (voditelj: Boris Popov)
12:00 – 12:15	PAUZA				
12:15 – 13:45	USMENA SAOPŠTENJA Psihologija obrazovanja, 3. deo	SIMPOZIJUM: Sajber psihologija - upotreba Interneta i veza sa specifičnim psihološkim pojavama i poremećajem upotrebe Interneta (voditelj: Darko Hinić)	OKRUGLI STO Ekstremizam i radikalizam kod mladih (voditelj: Milja Krivokuća)	SIMPOZIJUM Psihologija mladih i mladi o psihologiji u najmlađem gradu (voditelj: Mirjana Beara)	USMENA SAOPŠTENJA Klinička psihologija i psihoterapija
14:00 – 15:30	RUČAK				
15:30 – 17:00	OKRUGLI STO Inkluzivno obrazovanje, procedure i mesto psihologa u procedurama (voditelj: Dejana Kićanović)	OKRUGLI STO Mentalno zdravlje u zoni budućeg razvoja: psihoanalitička perspektiva (voditelj: Aleksandar Kontić)	OKRUGLI STO Neuro-marketing – novo čitanje starih psiholoških znanja (voditelj: Marijana Kristić)	USMENA SAOPŠTENJA Psihologija rada, 2. deo	RADIONICA Budućnost psihologije u Srbiji - pokretači, trendovi, scenarija i vizije (voditelji: Ivana Milojević i Mirjana Beara)
17:00 – 17:45	POSTER PREZENTACIJE				
17:45 – 18:00	PAUZA				

18:00 – 19:15	PLENARNO PREDAVANJE Brian Nosek: Shifting incentives from getting it published to getting it right				
19:30 – 20:30	VEČERA				
SUBOTA, 02.06.2018.					
	SALA 1	SALA 2	SALA 3	SALA 4	SALA 5
9:00 – 10:30		RADIONICA Hajde da radimo na sebi – Asertivnom komunikacijom do uspeha (voditelji: Valentina Ninić i Darja Radović Krčmar)	SASTANAK SEKCIJE Sekcija vojnih psihologa		
10:30 – 12:00					
12:00	SVEČANO ZATVARANJE				

konceptu vozila bez vozača, popunili anonimnu on-line anketu tokom februara 2018. godine. Uzorak vozača činili su ispitanici prosečne starosti od 33.5 godine među kojima je bilo 53% žena i 55% onih koji skoro svakodnevno koriste automobil. Podaci su bili uglavnom kategorijalnog tipa koji su opisani i obrađeni neparametrijskim statističkim tehnikama. Rezultati pokazuju da bi 62.3% naših vozača bilo spremno da koristi autonomno vozilo u svom svakodnevnom životu. Iako 59.2% vozača očekuje da će vožnja u autonomnom vozilu biti bezbedna, 73% od onih koji imaju decu ne bi poslalo svoje dete u školu u takvom vozilu. Od onih koji smatraju da vožnja autonomnim vozilom ne bi bila bezbedna, preko 50% njih sumnja u pouzdanosti informacione tehnologije koje bi bile ugrađene u takva vozila. Nadalje, 92% vozača očekuje da neko mora biti u stanju da preuzme kontrolu nad vozilom u slučaju kvara ili opasnosti kao i da 67% njih ne bi spavalo tokom noćne vožnje. Najčešće emocije koje bi pratile vožnju u autonomnom vozilu bile bi strah (19%) i nesigurnost (18%), nasuprot retkim pozitivnim osećanjima sigurnosti (5%) i uzbuđenja (8.5%). U terminima dimenzija prihvatanja nove tehnologije pod nazivom 'korisnost nove tehnologije' i 'lakoća u korišćenju' nađeno je da 64% vozača u Republici Srbiji veruje da bi masovno uvođenje autonomnih vozila podiglo ukupan nivo bezbednosti u saobraćaju. Od svih anketiranih vozača 92% očekuje da autonomno vozilo bude jednostavno za korišćenje, a 69% njih veruje da bi za korišćenje ovakvog vozila bilo potrebno malo ili vrlo malo informatičkih znanja i veština. Nađeno je da žene i konzervativni vozači bez obzira na pol značajno ređe misle da će autonomno vozilo podići ukupan nivo bezbednosti u saobraćaju, kao i da češće očekuju da će biti potrebno mnogo informatičkih znanja i veština u korišćenju ovakvog vozila. Zaključeno je da skoro dve trećine naših vozača prihvata autonomno vozilo, ali i da još ne postoji razvijeno uverenje o korisnosti inovacije ni izgrađen stav poverenja prema bezbednosti informacione tehnologije koja bi bila ugrađena u ovakvo vozilo. Rezultati su diskutovani u smislu identifikacije elemenata potrebnih u marketinškoj komunikaciji budućih distributera autonomnih vozila kako bi se formirala šira percepcija korisnosti i viši nivo poverenja prema bezbednosti ovakve vrste vozila.

KLJUČNE REČI: autonomno vozilo, stav, TAM, nove tehnologije, inovacije

USMENA SAOPŠTENJA: PSIHOLOGIJA RADA 2

Voditelj: Dejan Pajić

**PSIHOLOŠKA DOBROBIT I PSIHOFIZIČKO ZDRAVLJE ZAPOSLENIH U
SITUACIJI IZLOŽENOSTI PROFESIONALNOM STRESU**

Ines Miladinović

Filozofski fakultet u Beogradu, student doktorskih studija

spyines@yahoo.com

**Milanko Čabarkapa, Filozofski fakultet - Odeljenje za psihologiju, Beograd
cabarkapa.milanko@gmail.com**

**Mirosava Đ.Bojanović, Filozofski fakultet - Odeljenje za psihologiju, Beograd
mdjurisic@rcubbg.ac.rs**

Stres na radu danas se najčešće razmatra u okviru interakcionističkog pristupa, koji podrazumeva i praćenje njegovih efekata na psihofizičko zdravlje pojedinca. Polazeći od tih pretpostavki, cilj ovog istraživanja bio je da se utvrde individualne razlike u adaptaciji zaposlenih u situaciji izloženosti profesionalom stresu i efekat tih faktora na psihofizičko zdravlje. U okviru problema istraživanja formulisana su sledeća pitanja: da li postoji povezanost između odabranih indikatora psihološke dobrobiti, profesionalnog stresa i fizičkog zdravlja, i da li se mogu identifikovati latentne psihološke konfiguracije koje određuju nivo adaptacije zaposlenih u situaciji izloženosti profesionalnom stresu? Istraživanje je dizajnirano kao korelaciona studija, izvedena na prigodnom uzorku od 150 ispitanika, koji su bili pripadnici profesionalne vojske Srbije. Za ispitivanje indikatora psihološke dobrobiti korišćena je Bojanovićeva Skala psihofizičke dobrobiti (BSPD), koja se sastoji od 11 subskala: Autopercepcija, Etički deficit, Depresija, Narcizam, Dezintegracija, Destruktivnost, Negativna percepcija sveta i procena Fizičkog zdravlja koja obuhvata 4 aspekta: Umor, Kondicija, Bolest i Subjektivna procena zdravlja. Pouzdanost ovih subskala merena Cronbach's Alptom kreće se u rasponu od 0.70 do 0.88. Za ispitivanje profesionalnog stresa na radu korišćen je Karasekov upitnik stresa (Job Content Questionnaire).

Rezultati istraživanja pokazuju da su putem faktorske analize izdvojena 3 opšta faktora psihološke dobrobiti: 1. Generalno nezadovoljstvo sobom i ljudima, 2. Destruktivna orijentacija, 3. Samopromocija. Faktori Destruktivna orijentacija i Samopromocija nisu dali značajnu povezanost sa indikatorima fizičkog zdravlja, što znači da određen stepen agresivnosti i težnja ka samopromociji ne utiču značajno na fizičko zdravlje. Međutim, faktor Generalno nezadovoljstvo sobom i ljudima pokazao je statistički značajnu negativnu povezanost sa fizičkim zdravljem ($r = -.389$; $p < .01$). Na osnovu toga moglo bi da se pretpostavi da veće nezadovoljstvo sobom i ljudima doprinosi smanjenju doživljaja psihofizičkog zdravlja. Takođe, Destruktivna orijentacija i Generalno nezadovoljstvo sobom i ljudima su negativno povezani sa doživljajem profesionalnog stresa ($r = -.260$; $p < .01$, $r = -.252$ $p < .01$), dok nije bilo povezanosti između faktora Samopromocije i profesionalnog stresa. Ovi nalazi mogu da imaju svoje individualne, psihosocijalne i organizacione implikacije.

KLJUČNE REČI: psihološka dobrobit, psihofizičko zdravlje, profesionalni stres